

VÝROBNÍ DRUŽSTEVNICTVÍ

ČASOPIS SVAZU ČESKÝCH
A MORAVSKÝCH
VÝROBNÍCH DRUŽSTEV

10/2024 - ROČNÍK 70 - CENA 20 Kč

REPORTÁŽ KOVODRUŽSTVO výrobní družstvo Strážov,
MONTÁŽE výrobní družstvo Holešov
VELETRHY ZEMĚ ŽIVITELKA
DRUŽSTEVNÍ VÝROBKY DETECHA Nové Město nad Metují
Podzimní exkurze a kreativní dílny

OBSAH

slovo úvodem

3 PhDr. Zdeněk Drozen
předseda družstva
Noana, výrobní družstvo

veletrhy

4 Země živitelka 2024

aktualita

9 BRUSELSKÝ CEDNÍK: Nové nařízení o obalech
a obalových odpadech - co nás čeká

reportáž

10 KOVODRUŽSTVO výrobní družstvo Strážov
16 MONTÁŽE výrobní družstvo Holešov

sociální odpovědnost

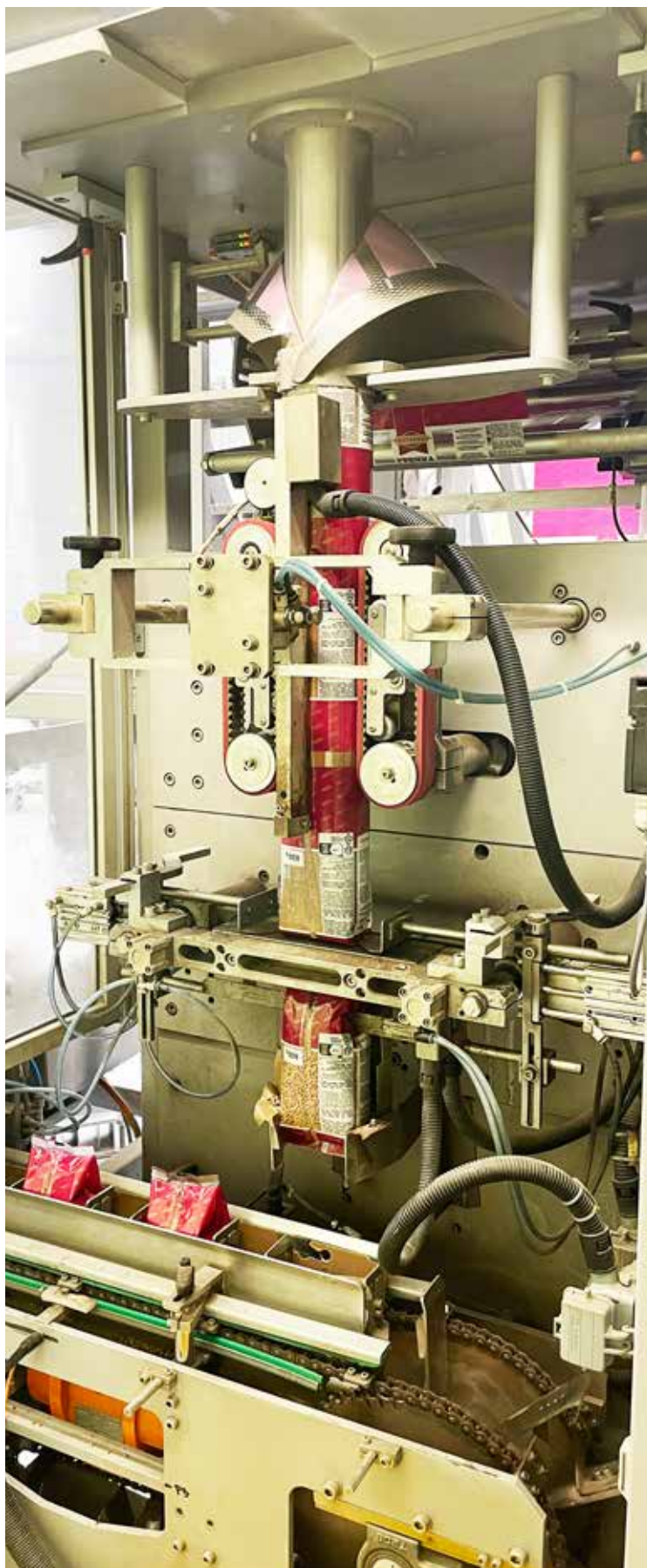
18 Pozitivní život s DMO

družstevní výrobky

20 DETECHA Nové Město nad Metují: Jelení lůj
21 VÁNOČNÍ OZDOBY Dvůr Králové nad Labem:
Podzimní exkurze a kreativní dílny

cestování, kultura & společnost

22 Tradice i současnost - do Blatnice k vinařovi

Svaz českých a moravských výrobních družstev
Redakce časopisu Výrobní družstevnictví
Václavské nám. 21, 110 00 Praha 1
Šéfredaktorka, grafika: Jana Henychová
tel.: +420 224 109 352
Zasílání tiskových zpráv, předplatné:
jana.henychova@scmvd.cz

Redakce neodpovídá za obsah inzerce a reklamních článků.
Smluvní vztah mezi vydavatelem a předplatitelem
se řídí všeobecnými podmínkami pro předplatitele.
Tisk: Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.
Registrace MK ČRE – 4639.
ISSN 0322-7677

Titulní strana obálky: KOVODRUŽSTVO výrobní družstvo Strážov
Pavel Denk (vedoucí technické kontroly)
Foto: archiv družstva
Foto na str. 2: Balení pohanky pro německý trh
Foto družstva NOANA
Zadní strana obálky: Petr Henych

PhDr. Zdeněk Drozen

předseda družstva

Noana, výrobní družstvo

Vážení členové, zaměstnanci a vedoucí představitelé výrobního družstevnictví, milí čtenáři!

Svět se změnil! Ubývá lidí, kteří sázejí stromy, aby ti, co přijdou po nás, mohli volně dýchat. Vynořují se jedinci, kteří přijdou na regionální poradě a snědí všechny chlebičky. Pro tyto výtečníky jsme jen benzín do závodní formule, který musí být spálen, aby jeli co nejrychleji.

Doba je zvláštní i v tom, že postupy, které platily dlouhá léta, najednou nefungují. Naše družstvo je největším dovozcem čočky do ČR. Dodává i další zemědělské komodity, zejména pohanku, semena hořčice černé a hořčice žluté, jádra vlašských ořechů, cizrnu a jáhly (loupané proso). Zboží je expedováno převážně do tuzemska, Nizozemska, Německa, Chorvatska, Polska a Lotyšska. Před válkou na Ukrajině platilo, že k sezónnímu nárůstu cen pravidelně docházelo před novou sklizní, tedy zpravidla od dubna do srpna každého kalendářního roku. Ceny byly nejnižší vždy po sklizni, pokud samozřejmě nenastala mimořádná neúroda. Tyto zaběhlé stereotypy zcela zmizely. V roce 2022 ceny nárazově enormně vzrostly. Ocitli jsme se tak pod hrozbou, že zboží budeme dodávat se ztrátou, vzhledem k tomu, že smlouvy s odběrateli obsahovaly fixní ceny. Na zálohách jsme měli v Rusku přes 30 milionů Kč. Přesto, že to bylo značně riskantní, využili jsme mimořádného propadu rublu (a tedy i nákupních cen) v počátku války a nakoupili další zboží, výrazně levnější. Tím se nám podařilo důsledky zvýšených nákladů eliminovat. Následoval zákaz obchodování v rublech, omezení bankovního styku, zákaz vstupu ruských a běloruských kamionů do EU. Zpočátku jsme to řešili krkolomně, přepojováním návěsů přímo na hranici. Od roku 2023 realizujeme náhradní scénáře dovozů zboží z Číny a Kazachstánu, částečně též z Ukrajiny.

V roce 2022 naše družstvo vykázalo zisk po zdanění 55 608 tisíc Kč a čistý obrat 238 045 tisíc Kč. I když se zdá, že se našemu družstvu podařilo zajistit mimořádný nárůst obratu,

ve skutečnosti to zčásti nastalo jen jako optický klam, neboť to bylo dáno značným nárůstem cen. Tak např. při trojnásobném nárůstu nákupních cen u čočky došlo i ke znásobení prodejních cen, takže při stejném dodaném množství byl obrat řádově vyšší. Zbožový obrat tak fakticky stoupal jen mírně. Oproti tomu, kdo nakoupil na podzim 2023 a domníval se, že získal zboží nejlevnější, čelil po celý rok propadu cen, až na polovinu výchozích hodnot. Zkrátka, trh se chová nevyzpytatelně.

Maximálně vzrostlo rozkolísání nákupních cen. Odběratelé požadují, abychom jim garantovali sjednanou cenu, protože ani oni nemohou s cenou pro řetězce hýbat. Znamená to, že smlouva s dodavatelem musí být uzavřena v době nabídkového řízení, až šest měsíců dopředu, a vzhledem k tomu, že k fixaci kupní ceny dochází jen jejím uhrazením, musí být i uhrazena. Oproti tomu odběratelé nám žádné zálohy neplatí. To zvýšilo nároky na disponibilní finanční zdroje. V tom nám významně pomáhá fond dlouhodobého úvěru. Jak úvěrová rada, tak i odbor správy FDÚ v čele s paní generální ředitelkou jsou profesionálové, kteří sice vždy trvají na dodržení stanovených podmínek, leckdy zadávají upřesňující dotazy „na tělo“, avšak jednání s nimi je věcné a vstřícné. To samé mohu říci i o představenstvu SČMVD. Za tuto podporu jim i celému Svazu upřímně děkuji.

Ať se Vám všem daří. Držte se!

www.noana.eu

Země živelka 2024

Ing. Jan Rott

Foto: Ing. Leo Doseděl, Ing. Jan Rott

Jubilejní 50. ročník mezinárodního agrosalonu Země živelka se uskutečnil ve dnech 22. – 27. srpna v areálu Výstaviště České Budějovice. Ve společné expozici SČMVD se prezentovalo pět výrobních družstev – TVAR Pardubice, VŘÍDLO Karlovy Vary, KDS Sedlčany, HORIZONT Brno a DUP Pelhřimov společně s družstevním pivovarem POUTNÍK. Samostatnou expozicí se zúčastnil KOVOBEL Domažlice. Expozice navštívil jako vždy předseda SČMVD Ing. Leo Doseděl i předsedové vystavujících družstev.

Návštěvnost našich stánků i dosažené prodejní výsledky lze hodnotit tradičně jako velmi pozitivní.

TVAR výrobní družstvo Pardubice se agrosalonu Země živelka v Českých Budějovicích v letošním roce účastnilo již po 28. Na stánku prodávali své plastové výrobky včetně aktuálních novinek, kterými byly dětské talíře a hrníčky s atraktivním designem potištěné IML fólií. Z tradičních výrobků, kterými se na výstavě Země živelka družstvo prezentuje, jsou dřevařské klíny, které vyrábí ve třech velikostech, a křabičky na svačinu, o které byl v letošním roce velký zájem.

KDS Sedlčany nabízel kompletní sortiment vysoce kvalitních nožů a nožířských výrobků včetně novinek. Početní zákazníci si mohli vybírat kuchyňské, řeznické a kuchařské nože a náčiní, nůžky pro domácnost, nůžky krejčovské, vyšívací, holičské, náčiní pro zahrádkáře, pro manikéry a pedikéry.

VŘÍDLO Karlovy Vary se prezentovalo širokým sortimentem karlovarské kosmetiky zahrnující koupelové soli, masážní přípravky a balneo, péče o ruce, péče o tělo, vlasy a nohy, pleťovou kosmetiku a ústní hygienu.

HORIZONT Brno se veletrhu zúčastnil podruhé a na svém stánku velice dobře prodával 17 druhů tradičních těstovin z Vysočiny vyráběných z kvalitních českých surovin. Zákazníci z loňského veletrhu se opět vrátili a objem realizovaného prodeje byl znatelně vyšší.

DUP Pelhřimov se na veletrh úspěšně vrátil a v prvním stánku prezentoval širokou nabídku svých kvalitních výrobků - manikúry, kosmetické organizéry, tašky, batohy atd. Ve druhém stylovém stánku úspěšně prodával pivovar POUTNÍK kvalitní nepasterizovaná piva vyráběná klasickou technologií. V horkém letním období byl o jeho výrobky mezi návštěvníky značný zájem.

KOVABEL Domažlice prezentoval v samostatné expozici v národním pavilonu Z moderní technologie pro chov drůbeže ve volném ustájení, s ohledem na zákaz klecových chovů v ČR od roku 2027.

Dále byl na venkovní volné ploše prezentován skladový kontejner KOVABEL, vyráběný v několika rozměrech a modifikacích.

Svaz českých a moravských výrobních družstev

Zleva: Ing. Jan Wiesner (čestný prezident KZPS a čestný předseda SCMVD), Ing. Leo Doseděl (předseda SCMVD) a Ing. Jan Rott (SCMVD, odbor poradenských služeb)

Zleva: Ing. Tomáš Štoviček (předseda VD TVAR Pardubice), Tomáš Dubský (poslanec Parlamentu ČR a místopředseda Zemědělského výboru), Vít Panocha (předseda VD VRÍDLO Karlovy Vary) a Ing. Leo Doseděl (předseda SCMVD)

Země živitelka je největší a nejvýznamnější akcí svého druhu, zaměřená a rozsahu, určená pro odbornou i laickou veřejnost. Ukazuje nejširší nabídku zemědělských oborů na jednom místě (novinky z oborů zemědělské techniky, myslivosti, včelařství, rybářství, potravinářství nebo chovu hospodářských zvířat, komplexní prezentaci zemědělství od historie po současné trendy, i novinky v oblasti výzkumu a vzdělávání). Jednotlivé zemědělské obory jsou prezentovány napříč celým areálem. Po celou dobu Země živitelky probíhají odborné semináře, programy i bohatý doprovodný program.

Letošní novinkou byl odborný program agrosalonu SMART FARMING – nová éra zemědělství, kterému byla věnována samostatná venkovní plocha se speciálním podíem a expozicemi vystavovatelů. Tematicky se věnoval například autonomním strojům, dronům nebo využití AI v zemědělství.

Závěrem lze konstatovat, že jubilejní veletrh měl tradičně vysokou úroveň i z hlediska návštěvnosti a naše družstva se budou moci příštího ročníku opět úspěšně zúčastnit.

www.tvar.cz
www.vridlo.cz
www.kds.cz
www.dup.cz
www.horizontvd.cz
www.kovobel.cz
www.zemezivitelka.cz

Nové nařízení o obalech a obalových odpadech: Co nás čeká?

Linda Tejchman

VEvropské unii dochází k nárůstu obalového odpadu, a proto je připravené nové Nařízení o obalech a obalových odpadech, které má za cíl objem obalového odpadu snížit. Konečné schválení textu nařízení Radou EU se očekává na podzim 2024, přičemž účinné bude přibližně v polovině roku 2026. Nicméně většina požadavků bude muset být splněna až později, což dává firmám čas na přizpůsobení svých procesů a obalových materiálů.

Nařízení se zaměřuje hlavně na plastové obaly a významně změní způsob, jakým firmy balí výrobky a používají obaly. Týkat se bude nejen výrobců obalů, ale i distributorů, prodejců a dalších subjektů v dodavatelském řetězci. Podívejme se na klíčové změny, které nařízení přinese.

Cílem nařízení o obalech a obalových odpadech je řešit nárůst objemu obalových odpadů. Jedním z hlavních bodů nařízení je zákaz určitých typů používaných obalů, které tento objem zvyšují. Zákaz zasáhne například: jednorázové obaly - smetany do kávy, cukr, omáčky nebo toaletní potřeby; sdružené obaly - obaly sdružující více jednotlivých balení; nadužívání obalu - balení prázdného prostoru nebo obaly na nezpracované ovoce a zeleninu.

Nařízení dále stanovuje minimální obsah recyklovaného materiálu (recyklátu) v plastových obalech. Firmy tak budou muset přizpůsobit své výrobní procesy a začít používat materiály, které splňují tyto nové požadavky. Nejpozději do roku 2030 musí být například minimální obsah recyklátu pro opakovaně použitelné plastové obaly 35 %. Do roku 2040 musí plastová část obalu uvedená na trh obsahovat až 65 procent recyklovaného obsahu.

Nařízení zpřísňuje také podmínky pro recyklovatelnost obalů. Všechny obaly budou muset být recyklovatelné. Výjimku má pouze dřevo, korek, textil, kaučuk, keramika, porcelán a vosk. Materiál, který není vyroben z hlavního polymeru a musí být mechanicky odstraněn před recyklací bude v obalech zakázán. Firmy budou muset tedy změnit své obaly tak, aby splňovaly stanovená kritéria recyklovatelnosti.

Cílem nařízení je snížit na minimum i přítomnost látek, které vzbuzují obavy pro lidské zdraví. Nařízení zpřísňuje například prahové hodnoty pro věčné chemikálie - perfluorované a polyfluorované alkylové látky (PFAS) u obalů určených pro styk s potravinami.

Nařízení dále zavádí novou povinnost pro restaurační zařízení, která budou muset nabízet nápoje a pokrmy do vlastního obalu zákazníka. Další z povinností, a to pro členské státy, bude zajištění zálohového systému pro plastové lahve a plechovky na nápoje. Zákazníci budou motivováni vrátit tyto obaly k opětovnému použití nebo recyklaci. Výjimku z tohoto systému budou mít nápojové obaly na mléko, víno nebo lihoviny.

Nové nařízení o obalech a obalových odpadech přinese mnoho změn, které budou mít zásadní dopad na způsob, jakým firmy balí své výrobky a jakým způsobem jsou obaly používány a recyklovány. Firmy by měly začít s přípravou na tyto změny co nejdříve, aby byly schopny splnit nové požadavky a vyhnout se možným sankcím. Zákaz některých typů obalů, změna výchozích surovin a povinnost zajistit recyklovatelnost jsou jen některé z hlavních aspektů, které bude třeba řešit.

Bruselský cedník

Článek zpracoval Bruselský cedník. Partner malých a středních firem pro sledování legislativních informací z Bruselu. Mapujeme právo EU pro potřeby vašeho podniku.

Potřebujete bližší informace k Nařízení o obalech? Napište nám na napisnam@bruselskycednik.cz.

Foto: Pixaqbay, NickyPe

www.bruselskycednik.cz

Jana Henychová

Foto: Ing. Leo Doseděl + archiv družstva

Hlavním výrobním programem KOVODRUŽSTVA Strážov je výroba radiálních ventilátorů, vzduchotechniky, průmyslových filtrů, zahradního nářadí a zakázková výroba ocelových konstrukcí, lisovaných a svařovaných plechových konstrukčních dílů z uhlíkové a nerezové oceli. Dne 27. srpna družstvo navštívil předseda SČMVD Ing. Leo Doseděl. V průběhu návštěvy měl možnost nahlédnout do výrobních provozů, kterými ho provedl předseda družstva a místopředseda představenstva SČMVD Ing. Václav Valter.

Dalším předmětem činnosti družstva je zakázková výroba podle know how a dokumentace zákazníka. Jedná se především o výrobu průmyslových chladičů, které jsou určeny pro chlazení generátorů v elektrárnách, výrobu teplovodních kotlů, výměníků tepla a ocelových konstrukcí.

KOVODRUŽSTVO v.d. Strážov je 100% česká firma, která byla založená v roce 1945. Od vzniku firmy je předmětem činnosti strojírenská výroba. V současné době zaměstnává firma 95 zaměstnanců. Podíl exportu je cca 58 procent z celkového ročního obrátu. Hlavními exportními destinacemi jsou země EU, severní a východní Evropy, ale také USA a Kanada. Od roku 1997 je držitelem certifikátu kontroly jakosti ISO 9001 od anglické certifikační firmy BSI.

Ing. Václav Valter
(předseda KOVODRUŽSTVO výrobní družstvo Strážov)

Vlastimil Schwarz (výroba VZT)

Současné KOVODRUŽSTVO je moderní dynamická firma, která zakládá své úspěchy na kvalitě svých výrobků a služeb a seriózním jednání. S ohledem na požadavky svých zákazníků se intenzivně zabývá vývojem nových výrobků, které splňují přísná ekonomická i ekologická kritéria.

Zprava: Jiří Duda a Václav Janda (obsluha CNC strojů)

Zprava: Josef Beran (vedoucí výroby), Zdeněk Toman (výroba chladičů)

Karel Kreibich (výroba ventilátorů)

Jan Muchka (vedoucí dopravy a expedice)

Zleva: Radek Čermák, Zdeněk Muchka (výroba VZT)

Družstvo má jednu provozovnu ve Strážově, kde je prováděna veškerá výroba. Hlavní výrobní program tvoří výroba radiálních ventilátorů a vzduchotechniky. Kolem sedmi procent představuje výroba zahradního nářadí, které je dodáváno do velkoobchodů a řetězců, jako např. OBI, Albert, Baumax atd.

Výkonově lze ventilátory zařadit do střední a vyšší třídy, tzn. dopravované množství vzduchu do 30 m³/s a celkový tlak do cca 27.000 Pa. Oblast použití těchto ventilátorů je značně široká. Od dopravy čisté tlakové vzdušiny, po dopravu mírně znečištěných vzdušin v průmyslu či dopravě průmyslových odpadů v dřevozpracujícím průmyslu, papírnách a podobných provozech, až po speciální ventilátory v nevybušném provedení do ZÓNY 22 a ZÓNY 1 - dříve SNV 1, SNV 2, poplastované nebo pogumované ventilátory dodávané k pecím, kotlům nebo pro odsávání v chemickém průmyslu. Příprava výroby, výroba i kontrolní proces ventilátorů probíhají dle směrnic získaného osvědčení ISO 9001. Certifikační audit provedený britskou BSI REGISTERED FIRM a je každý rok pravidelně obnovován.

Ventilátory jsou sériově vyráběnými typy. Jedná se o typizované řady s danými technickými parametry. Většinou spolupráce s klienty funguje tak, že podle projektů pro určitý provoz prováděcí firma poptává ventilátory, cyklóny a VZT potrubí podle předepsaných technických parametrů.

Ventilátory se používají při budování průmyslové filtrace vzduchu, klimatizace, těžké vzduchotechniky, provzdušňování atd., jednoduše všude, kde je v průmyslové výrobě potřeba provádět čištění vzduchu, vzduch upravovat nebo někam dopravovat. Výrobky KOVODRUŽSTVA Strážov jsou využívány v zemědělství, v chemickém průmyslu, ve stavebnictví atd. Družstvo vyrábí například i speciální ventilátory ze žáruvzdorné oceli do nebezpečného prostředí, konkrétně s vyšším obsahem prachu či pracoviště s rizikem výbuchu. Výrobek odpovídá příslušným normám a každý je po zapojení odkontrolován odborně kvalifikovanou osobou, která vystaví příslušný certifikát.

Družstvo vyrábí v licenci například průmyslové chladiče pro energetiku či teplovodní kotle pro rakouského zákazníka. Dalším segmentem výroby jsou kooperační práce.

Co se týče technologií, je KOVODRUŽSTVO vybaveno špičkovými CNC stroji na zpracování kovových materiálů včetně laseru, vysekávacího lisu, ohraňovacího lisu a svařovacích automatů a robotů. Povrchovou úpravu výrobků provádí kva-

Zleva: Václav Marek (technická kontrola), Václav Duda (montér)

litními dvou komponentními a práškovými barvami. Přehled nabízených technologií naleznete na webových stránkách KOVODRUŽSTVA Strážov.

Co se týče kooperace s ostatními členskými družstvy, KOVODRUŽSTVO spolupracovalo v minulosti například s družstvem Kovobel, pro který vyrábělo plechové komponenty. Naopak KOVODRUŽSTVO nakupovalo kompresory od družstva Orlik-kompresory.

KOVODRUŽSTVO je pro své zákazníky nejen spolehlivým výrobcem ale také servisním místem. Provádí montáže i servis družstvem vyráběných výrobků, v České republice i v zahraničí. Je také výrobcem náhradních dílů na dříve vyráběné ventilátory. Na přání zákazníka je schopno vyrobit také části ventilátorů podle dodaných vzorků či podle výkresové dokumentace.

Své výrobky dodává KOVODRUŽSTVO nejen na tuzemský trh, ale z větší části i do zahraničí. Výrobky ze Strážova tak putují do zemí celé Evropské unie východní a severní Evropy, ale třeba i do Asie severní a jižní Ameriky a jsou dodávány buď přímo zákazníkovi nebo jako subdodávky do investičních celků.

V případě zájmu o nabídku výrobků KOVODRUŽSTVA Strážov můžete využít kontaktního e-mailu kovo@kovostrazov.cz nebo využít telefonické kontakty včetně dalších informací na webových stránkách družstva.

www.kovostrazov.cz

Radek Pelán (obsluha CNC strojů)

MONTÁŽE výrobní družstvo Holešov

Jana Henychová
Foto: Ing. Leo Doseděl

Výrobní družstvo MONTÁŽE z Holešova se zabývá kontrolou a revizemi hasicích přístrojů, hydrantů, výměnou a plněním nových náplní do hasicích přístrojů. Družstvo navštívil 4. září předseda SČMVD Ing. Leo Doseděl, který přijal pozvání předsedy družstva Jana Kočího a pohovořili o aktuální nabídce Svazu družstevům.

Družstvo MONTÁŽE je typem čtyřčlenného rodinného družstva. Předseda pan Jan Kočí společně s manželkou paní Janou Kočovou, která je současně místopředsedkyní družstva, do družstva též přizvali jako členy i své děti – syna Jana Kočího a dceru Janu Máčkovou, rozenou Kočovou.

Družstvo má svoji historii již od roku 1989. V dřívějších dobách se zabývalo především montážemi a opravami pekařských strojů. Tato výroba a servis postupně ustávala, až zanikla. Výrobní družstvo MONTÁŽE Holešov v roce 2004 koupila rodina Kočí. Družstvo delší dobu žádnou činnost před prodejem neprovozovalo, pouze pronajímalo prostory, výroba byla pozastavena ještě předcházejícími vlastníky družstva. Jedním z prvních záměrů nových majitelů byla alespoň nejnutnější rekonstrukce areálu a provozních hal a pak vyhodnocení, že se využijí prostory k pronájmu.

Jelikož se jedná o větší objekt, vedení družstva zhodnotilo aktuální možnosti tehdy prováděné výroby, kterou již neobnovilo. Opět provozuschopné objekty bylo možné znovu používat, a vzhledem k tomu, že všechny nebylo nutno pro účely družstva využít, bylo rozhodnuto o pronájmu externím firmám.

Jednou z firem, které má v areálu pronajatý prostor pro podnikání, je i firma syna pana předsedy - pana Jana Kočího. který v areálu provozuje aktivity spojené se zmiňovanou oblastí servisu pro hasicí přístroje – pod jménem firmy Jan Kočí – Servis hasicích zařízení Holešov. Oficiálně je tedy družstvo spíše pronajímatelem výrobních hal a dalších komerčních prostorů, avšak de facto se jedná o činnost člena družstva pana Kočího v prostorách vlastníků, kterými je rodinné družstvo.

Aktuálně se družstvo MONTÁŽE Holešov zabývá především pronájmem prostor a v rámci spolupráce s firmou Jan Kočí SHZ Holešov i oblastí servisu hasicích přístrojů a prodeje věcných prostředků požární ochrany. Dále kontrolou požárních hydrantů, kontrolou požárních uzávěrů a školením v oblasti požární ochrany zaměstnanců a vedoucích pracovníků.

Jan Kočí (předseda VD MONTÁŽE Holešov), Jana Kočová (místopředsedkyně družstva)

Potřebujete hasicím přístrojům poskytnout ten nejlepší servis? Obratě se na MONTÁŽE Holešov. E-mail koci.shz@seznam.cz, tel.: 573 396 485
NAŠE SLUŽBY- VAŠE JISTOTY

Blanka Benešová
foto: archiv AZZP

Přinášíme Vám další příběh o tom, jakým přínosem je pro lidi se zdravotním postižením podpora okolí a integrace nejen do zaměstnání, ale i do běžného života. Tentokrát představujeme příběh paní Mirky, jejíž pozitivní přístup k životu, který si drží i přesto, že se celý život potýká s DMO, by jí mohl závidět leckdo z nás.

Ahoj Mirko, jak jde život? Ty jsi furt takový smíšek. Stále pozitivní.

Jsem pozitivní?... a na co? (smích)

Ale jo, když se na to tak koukám, tak jsem pozitivec, protože mi nic jiného ani nezbyvá (smích). Ano, jsem pozitivní DéeMÓčko (DMO – dětská mozková obrna) (smích) už od narození, kdy mě při porodu předběhla moje dvojčeségra (smích). No, předběhla? Oni vlastně dle všeho doktoři ani nevěděli, že mamka čeká dvojčata, tak mě prostě v tom mámině břichu nechali trochu dýl. A já asi ven moc nechtěla, asi jsem to věděla, co mě čeká (smích – se slzou v oku).

Zkrátka zpackali porod a k malému bráškovvi si mamka z porodnice nečekaně přivezla domů dvojčata – jedno zdravé mimino a druhého chromajzla (smích). Moc si toho z dětství nepamatuju, ale asi to nebylo vůbec jednoduché mít ani ne dvacet letech tři malé děti a z toho jedno postižené. Rodiče se pak rozvedli a máma se odstěhovala do Anglie i s mojí mladší sestrou a od mého mládí tam pak asi 15 let žila.

Jak ses ocitla u nás v Brně?

Můj životní příběh začal ve středních Čechách, ale od roku 2000 jsem v Brně, kde jsem nastoupila na Kociánku na specializovanou školu pro tělesně postižené. Nebylo to vůbec jednoduché, mamina s mladší ségrou v Anglii, táta ve středních Čechách, ségra-dvojče a brácha taky víc jak 200 km daleko.

Na škole jsem byla 5 let. Žila jsem tady v Brně úplně sama na internátu. A to víš, chyběla mi rodina. Aby toho nebylo málo, tak v posledním ročníku školy jsem najednou začala mít problémy, byla jsem strašně unavená, dušná, boles-

tivá... No, a „pozitivec“ musel do špitálu. Tam mi bohužel po delším pátrání a mnoha vyšetřeních lékaři diagnostikovali vzácné hematologické onemocnění. Dochází u mě k rozpadu červených krvinek a tím pádem ke snížení hemoglobinu v krvi. Často jsem žlutá a vyštavená, že si připadám, jak vymačkanej citrón (smích). Na škole jsem tedy strávila o rok déle, ale nakonec jsem ekonomický obor úspěšně zakončila maturitou.

Co jsi dělala po škole?

Po čase mi Magistrát města Brna přidělil malinkatý bezbariérový byt ve kterém žiju dodnes. Onemocnění, které mě postihlo je asi horší než to, že mi neslouží, díky DMO, nohy. Vzhledem k postižení DMO jsem odkázaná na vozítko, berle a další kompenzační pomůcky, bez auta či elektrického vozítka nejsem schopna se nikam dostat. Ale hematologické onemocnění mě limituje tím, že jsem velmi unavená, jsem pomalá, musím chodit často k lékaři a na specializovaná pracoviště na „Žluťák“. Tam mi vždy „dotankují“ krev (smích). Pak zase začnu fungovat. Jsem jak auto, bez nafty, nefunguju (smích). Když se mi sníží hladina hemoglobinu, odpadám a nefunguju.

Musím se velmi přizpůsobovat svému zdravotnímu stavu. A moc dobře vím, že nemám šanci najít zaměstnání v „normální“ firmě. Díky tomu, že existuje podpora zaměstnavatelů a chráněný trh práce, tak mám šanci chodit alespoň na poloviční úvazek a můj snížený výkon můj zaměstnavatel má alespoň trochu kompenzovaný. Nicméně občas přemýšlím, zda vůbec moje existence ve firmě, coby administrativního pracovníka pro firmu je nějakým přínosem. Jsou dny, kdy jsem ráda, že vůbec otevřu ráno oči a vyčistím si zuby. Na moje onemocnění zatím neexistuje léčba, transfuzemi se pouze udržuji ve vegetativním stavu.

A co pracovní kariéra?

Po škole jsem nastoupila do chráněné dílny, kde jsem připravovala dokumenty pro skenování a vkládala jsem data do počítače. Po nějakou dobu jsem pracovala i ve firmě se zaměřením na recruitment a pomáhala v personální oblasti a vkládala jsem data do počítače. Doba se neustále zrychluje, nároky na výkon jedince jsou čím dál větší a tak se stalo i v této firmě, která se musela přizpůsobit novým trendům a požadavkům. Moje onemocnění bohužel nebylo sluchitelné s růstem požadavků na zvýšenou rychlost a efektivitu práce, díky změnám na trhu v oblasti recruitmentu. Z tohoto důvodu jsem musela pracovní pozici opustit, protože můj snížený výkon nebyl ekonomicky pro firmu udržitelný.

Nyní jsem opět ve firmě, která je na chráněném trhu práce a opět skenuji a vkládám základní data do počítače. Všichni víme, kam se doba posouvá, jak jde elektronizace, jak již nyní se vše automatizuje a to i včetně účetních operací. Na volném trhu práce nemám žádnou šanci najít uplatnění. Mám obavy, že ale bohužel i díky rostoucí minimální mzdě, s důsledkem dopadu i na zaručenou mzdu a snižujícím se podílu podpory firem na chráněném trhu práce budu nezaměstnatelná za chvíli i na tomto poli. Z pozitivce se ze mě pomalu stává „paralyzovaný člověk“ a mám obavy o další existenci.

Moje nynější čím dál pesimističtější nálada souvisí také s tím, že se mění i podmínky podpory OZP.

Co tím Miri myslíš?

No... V roce 2005 jsem si poprvé žádala o příspěvek na vozidlo, bez kterého nejsem schopna se dostat z místa A do místa B. Tehdy mi ho přidělili na poprvé. Vůbec mne nenapadlo, že, když si po 16 letech požádám znovu o příspěvek na auto a na úpravu vozidla pro tělesně postiženou osobu, že mi žádost zamítnou. Staré vozidlo již bylo téměř nepojízdné. Po 3 měsících od podání žádosti na zvláštní pomůcku (motorové vozidlo) mi přišlo rozhodnutí o zamítnutí příspěvku s odůvodněním, že zdravotní stav není dlouhodobě nepříznivý. Chápeš? V očích úředníka jsem se dle papíru uzdravila (smích).

Byla jsem v šoku. Jsem od narození DMO, je mi 40 let a na jedinou mi někdo oznámí, že můj zdravotní stav není dlouhodobě nepříznivý? Kdo a dle čeho posuzuje zdravotní stav? Lékařská posudková služba? Pracovníci Městské správy sociálního zabezpečení, pracovníci Úřadu práce? Čte vůbec někdo lékařské zprávy, než napíše rozhodnutí o zamítnutí příspěvku na zvláštní pomůcku? Nebo je nařízení vše šmahem házet ze stolu dolů? Bylo mi tehdy do breku. Byla jsem bezradná.

Jak jsi si s tím poradila?

Díky lidem kolem, kteří mě podporovali, ať se nevzdávám, jsem se rozhodla podat odvolání. Musela jsem si vzít právníka, který odvolání sepsal. Po čase opět přišlo další rozhodnutí, kde mi opět sdělili, že moje odvolání zamítají. Podala jsem opět námitku, a trvala na prohlédnutí jejich neurologem. Čekala jsem dlouho, ale nakonec mi příspěvek přiznali.

Nicméně je to příspěvek, který ale samozřejmě nepokryje nákup nového vozidla. Musela jsem vypsát sbírku. Bránila jsem se tomu, ale pochopila jsem, že nejsem schopna sehnat ani půjčku na nákup vozidla.

Žiji sama, pobírám invalidní důchod a mám pracovní úvazek jen na pár hodin. Tedy ani příjem nemám nikterak velký.

Člověk si ani v běžném životě neuvědomuje, jak moc je závislý na pomoci druhých a na kompenzačních pomůckách. Teď když si to tady vyprávíme, tak mi z toho není vůbec veselo. Já mám kolem sebe naštěstí dobré duše. Měla jsem štěstí na dobré zaměstnavatele na chráněném trhu práce.

Mirko říkáš, že ti příspěvek nepokryje náklady na nákup nového vozidla, předpokládám, že „průměrná mzda“ se tě netýká a možná i „zaručená mzda“ bude na hraně. Co vlastně pro tebe tyto pojmy, coby OZP, znamenají?

Jasně, to by se mi moc líbilo. (smích). Ale je to logický nesmysl. Můj snížený pracovní výkon a tudíž nižší příjem mám částečně kompenzovaný invalidním důchodem a díky Bohu, že jsou i zaměstnavatelé, kteří zaměstnávají více než 50 % osob se zdravotním postižením a kteří uzavřeli dohodu s Úřadem práce o jejich uznání za zaměstnavatele na chráněném trhu práce (dle § 78 zákona o zaměstnanosti) a jsou ochotni nás postižené zaměstnat. Nejde přece pouze o pracovní výkon, ale tito zaměstnavatelé musí být schopni absorbovat náklady, které jim vznikají nejen díky našemu sníženému pracovnímu výkonu, a přitom fixní náklady mají stejné jako u zdravého člověka, ale mají zvýšené náklady i díky naší logicky vyšší nemocnosti, návštěvnosti lékařů...

Se na mě podívej, já jen než se zvednu z pracovní židle a dojdu se napít nebo na WC, vždyť zdravý člověk je tak dvacetkrát rychlejší. Bez kompenzace a adekvátní podpory ze strany MPSV a příspěvků dle § 78a zákona o zaměstnanosti by to nešlo. Bohužel, jak to roky sleduji, nůžky se stále více rozevírají a zaměstnávat OZP, to snad musí zaměstnavatelé dělat jen z nějakého morálního přesvědčení a chuti se na nás nevykašlat. Náš výkon se přece nezvedne a přitom oni jsou povinni zvyšovat nám mzdu v souladu se zvyšováním minimální mzdy.

Ano, jistě jsou některá postižení, kde člověk najde uplatnění i na nechráněném trhu práce. Třeba upadnutá noha u spisovatele, pokud sedí doma v křesle a píše pohádky, úplně nevadí (smích). Ale myslím si, že u velké části postižených se musí jejich postižení projevit v pracovním výkonu. Ať již se jedná o tělesná postižení, funkční poruchy anebo i psychická onemocnění. No, držme si pěsti, třeba budeme mít štěstí (smích).

Zdroj: AZZP

Jelení lůj®
Originál

Podzim

už se na nás chystá,
pečí o rty bud' si jistá.

Tvůj Jelení lůůůj

www.jeleniluj.cz

PODZIMNÍ EXKURZE A KREATIVNÍ DÍLNY

Prohlídka s odborným výkladem cca 1 hod. Foukání, stříbření, dekorování, balení.
Jiné dny po domluvě - tel.: 775 250 909, e-mail: jaklova.regina@vanocniozdoby.cz

29. a 30. října 2024
v 11.00 hodin

VÁNOČNÍ OZDOBY

DRUŽSTVO UMĚLECKÉ VÝROBY

Nábřeží Benešovo 2286, Dvůr Králové nad Labem 544 01

☎ 499 320 133 ⓘ vanocniozdoby.cz

www.vanocniozdoby.cz

Tradice i současnost Do Blatnice k vinařovi

Text a foto: Ing. Štěpánka Tomašíková

Na Slovácku na úpatí Bílých Karpat leží malebná vinařská obec, která je sympatická už svým názvem - Blatnice pod Svatým Antonínkem. Pokud přijíždíte ze Zlínského kraje od Uherského Brodu, přes Vlčnov a Hluk, je to první větší oblast se svahy porostlými vinnou révou, s klasickými vinohradnickými stavbami a především starobyrou uličkou vinných sklepů, umístěných přímo pod vinohrady.

Těmto typickým malovaným sklepům se tady říká – budy. Pro hodnoty ukryté pod zemí i nad zemí byl jedinečný soubor ohrožených vinohradnických staveb, kulturních památek v Blatnici v roce 1995 prohlášen za památkovou rezervaci.

Není to ale žádná muzejní expozice, naopak, všechno je v provozu. Po celé léto se zde, zvláště o víkend, můžete zastavit, popovídat si s vinaři, ochutnat a případně nakoupit lahodná vína, jejichž odrůdy se pěstují v blízkém okolí. Pokud si zvolíte správný čas, pochutnáte si i na pravém moravském burčáku.

A nejenom tahle gastronomická lahůdka vás tady čeká. Na kopci nad vesnicí u kaple sv. Antonína se můžete pokochat nádhernou vyhlídkou, projít se alejí starobyklých lip

navazujících na vinice, ale také několikrát v roce se můžete stát součástí duchovního a kulturního zážitku. Protože se jedná o známé poutní místo, kde se lidé od pradávna setkávali, můžete zde vidět i zástupy krojované družiny, dětí, mladých i starších zdejších lidí, kteří udržují tradice svých předků a rádi se nastrojí do bohatě zdobených starodávných krojů. Možná vám je připomenou známé obrazy Joži Úprky a dalších malířů Slovácka.

V každém případě Blatnice patří k místům, která stojí za to navštívit. Nenechte si proto toto báječné místo příští rok ujít. Zatím si můžete prohlédnout alespoň fotografie z děkovné dožínkové pouti, které byly pořízeny letos 25. srpna.

Více informací můžete najít na stránkách obce Blatnice nebo Cechu blatnických vinařů - viz odkazy níže.

www.obecblatnice.cz
www.vinariblatnice.cz

